

Økumenikk og menneskets økologi

3.-6. september var det en samling i Internationale Konferenz Bekennender Gemeinschaften (på engelsk International Christian Network) hvor også FBB var representert. Samlingen fant sted på et katolsk kurs og konferanse-senter i Salzburg i Østerrike. Samlingen viste seg å leve opp til sitt navn; her var representanter fra den romersk-katolske, den russisk-ortodokse, den syrisk-armenske og den anglikanske kirke foruten protestanter. Og de var ikke bare til stede; de deltok aktivt i konferansens samtaler og diskusjoner. Flertallet av deltagerne, inkludert presidenten, pastor Ulrich Rüß, var nok likevel tyske lutheranere som sokner til FBBs søsterbevegelser i de tyske *Landeskirchen*. Den danske Kirkelig samling om bibel og bekendelse var også representert. I motsetning til på konferansen for to år siden var det i år imidlertid ingen deltagere fra North American Lutheran Church. Det er visstnok en stund siden det har vært norske representanter på disse konferansene. Utsendingen fra Norge ble derfor oppfattet som litt eksotisk, og jeg ble derfor bedt om å komme en med en hilsen og fortelle litt fra den kirkelige situasjon i Norge.

Tema for konferansen var Die gute Schöpfung Gottes und ihre Bedrohung (Guds gode skaperverk og truslene mot det). Flere av foredragene tok for seg ulike aspekter ved såkalt gender mainstreaming, altså den teori som går ut på at kjønn er en sosial konstruksjon uten noe entydig biologisk fundament, og møtte den med saklig og velbegrunnet kritikk både på teologisk, filosofisk og naturvitenskapelig grunnlag. Det var høy kvalitet på foredragene, og det var absolutt mye å lære. Harald Eias kritikk (eller latterliggjøring?) av kjønnsteori i Hjernevask-programmene var også noe tyskerne hadde hørt om; han var, så vidt jeg kunne registrere, den eneste nordmann det ble referert til i noen av foredragene. Så vi teologer trenger ikke gjøre oss så store tanker om vår internasjonale betydning . . .

Konferansen vedtok en erklæring med tittel “Die heutige Bedrohung der menschlichen Geschöpflichkeit und ihre Überwindung. Leben nach dem Schöpferwillen Gottes” (Vår tids trussel mot menneskets skapthet og overvinnelsen av denne trusselen. Et liv etter Guds skapervilje). Første del av erklæringen presenterer den bibelske lære om mennesket som skapt. Andre del tar for seg aktuelle trusler mot den bibelske forståelse av menneskets verdi både når det gjelder livets begynnelse (abort), etter fødselen (aktiv dødshjelp), og når det gjelder forståelsen av kjønn som sosial konstruksjon med dens følger for forståelsen av ekteskap, familie, seksualitet og forplantning. Siste del drøfter så hvordan den bibelske lære om mennesket kan fremmes i møtet med disse utfordringene. Et viktig stikkord for erklæringen er tanken om

menneskets økologi. På samme måte som vår utbytting av naturen har uheldige konsekvenser som det nå er stor enighet om å bekjempe, så medfører også misbruk og utbytting av den menneskelige natur store konsekvenser det er viktig å få øynene opp for.

Erklæringen er etter min oppfatning en god framstilling av det aktuelle problemfeltet, og det er svært ønskelig å få den oversatt både til engelsk og andre språk, slik at den kan komme til nytte også for dem som ikke behersker tysk. Jeg tror det kan bety noe at vi får en økumenisk felleserklæring om disse ting. De tilstedeværende katolske og syrisk-ortodokse biskoper erklærte at dette undertegnet de på vegne av sine kirkesamfunn; vi andre fikk nøye oss med å undertegne som privatpersoner.

Konferansen var også preget av et godt gudstjenesteliv med bønnesamlinger og gudstjenester i stedets vakre kapell. Det var tre nattverd-gudstjenester i løpet av konferansen; to lutherske og en romersk-katolsk. Litt sightseeing i Salzburg ble det også tid til inkludert en historisk orientering om byen og dens kirker som nesten ikke nevnte Mozart (!). Salzburgs historie begynner allerede i romertiden og byen var et kirkelig sentrum fra tidlig i middelalderen; her er det historisk perspektiver på hvert eneste gatehjørne. Salzburgs erkebiskop gjorde seg imidlertid ikke bare gjeldende gjennom byhistorien; på konferansen siste dag viste han seg som et menneske i kjøtt og blod og kom med en hilsen til konferansen.

MHS 9. september 2015

Knut Alfsvåg